

ČERVEN 2022

VYDÁNÍ PRVNÍ

INCIENOVINKY

Oficiální newsletter Institutu Cirkulární Ekonomiky

*Inspirace a tipy
Novinky z projektů
Cirkulární hotspot na mapě světa*

Česko je konečně na mapě cirkulárního světa

I přesto, že jste od nás o Českém cirkulárním hotspotu slyšeli již nemálo v roce 2019, kdy jsme oficiálně odstartovali naši spolupráci s hotspotem holandským na mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně, start nám trochu nabral zpoždění. Neradi se na covid vymlouváme, ale faktem je, že srdcem a největší přidanou hodnotou je setkávání na živo, sdílení a konkrétní projekty v praxi a celá řada našich aktuálních partnerů měla úplně jiné starosti. Troufám si říci, že na dobré se čeká a tentokrát dvojnásobně.

Dne 12. dubna symbolicky v den, kdy Česká republika i Holandsko "oslavili" v negativním slova smyslu i pomyslný milník dne, kdy jsme to se svojí spotřebou přestřelili – tedy tzv. "overshoot day". Nicméně oproti Česku naši západní sousedé mají trojnásobnou míru cirkularity a do oběhu vrací zhruba čtvrtinu svých materiálů, které by byly jinak považovány za odpad. Suma sumárum máme tedy mnoho společného, v mnohém se můžeme vzájemně inspirovat. Osobně si z uvítací přednášky Freeka van Eijka odnáším, že cirkulární ekonomika není o "copyrights" nebo o "rights to copy" – tedy právu a radosti z inspirace, ale i o kopírování toho, co již jinde funguje. Netřeba znova vymýšlet kolo.

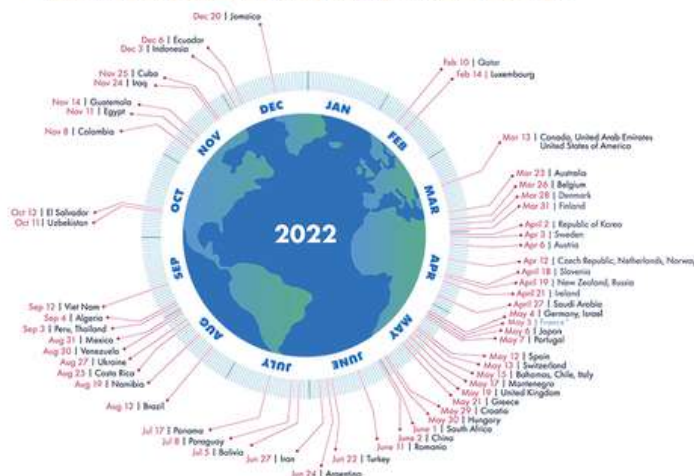
A cože je to ten den "přestřelení spotřeby"? Overshoot den aneb den, kdy překročíme limity planety Země, je výpočet stojící na poměru mezi biokapacitou Země, tedy schopností generovat zdroje a požadavky lidstva na jejich čerpání. Přestřelovací den mají ty země, jejichž ekologická stopa na osobu je větší než globální biokapacita na osobu (1,6 gha). A jak je vidno, Česko mezi ně patří – a patří i mezi země opravdu intenzivně zdroje čerpající.

 potřebuje 3,6 Zemí

Kdybychom i nadále žili ve stejném spotřebním tempu, k uspokojení našeho konzumního chtíče, by bylo potřeba 3,6 planet Zemí. A to, jak vyplývá i ze zdravého selského rozumu, není tak úplné možné, že?

Country Overshoot Days 2022

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

EARTH
OVERSHOOT
DAY

For a full list of countries, visit overshootday.org/country-overshoot-days.
*France Overshoot Day updated April 20, 2022 based on revised data. See overshootday.org/france.
Source: National Footprint and Biocapacity Accounts, 2022 Edition
data.footprintnetwork.org

Global Footprint Network
Advancing the Science of Sustainability

Nová publikace

Metodika je ke stažení v sekci Publikace INCIENT <https://incien.org/publikace-2/>

INCIENT spolu se svými partnery v rámci evropského projektu Erasmus+ INCEPPP vydává Metodiku cirkulárních nákupů určenou nejen pro veřejné zadavatele, ale i pro soukromý sektor. Cirkularita v nakupování je klíčový krok pro nastartování cirkulární ekonomiky v praxi. Cílem metodiky je inspirovat její uživatele k udržitelnějšímu smýšlení a zacházení s ubývajícími přírodními zdroji. Seznámíte se jak s principy cirkularity, tak s legislativou. Specificky se pak metodika zabývá čtyřmi tématy: vodou, dřevem, nábytkem a odpady. Teoretická část je doplněna i příklady dobré praxe jak z Česka, tak z dalších evropských zemí, protože inspirace je v tomto ohledu důležitá. Více informací pro Vás máme i v článku na [Zajímej.se](https://zajimej.se):

<https://zajimej.se/metodika-cirkularni-nakupy/>

Magazín o udržitelnosti

Celý časopis si můžete přečíst zde <https://lnkd.in/gH4xkKQb>

Environmentální témata představují často vize budoucnosti, v mnoha případech jsou ale už běžnou praxí. Právě to byl impuls pro vznik nového časopisu, s nímž na trh přichází komunikační agentura COT group. Partnery prvního vydání jsou společnosti Alike, Fosfa, Galvamet, PRE a United Hydrogen. Případovou studii cirkulární ekonomiky představila nadnárodní společnost Lidl, osobností čísla Soňa Klepek Jonášová - zakladatelka Institutu cirkulární ekonomiky, která se též stala ambasadorkou časopisu. FUTU se tak na českém mediální trhu stává novou možností jak prezentovat dobré příklady inovativních projektů, směřujících k udržitelnému rozvoji a zeleným technologiím. V obecné rovině pak představuje prostor pro komunikaci inspirativní praxe z oblastí Corporate Social Responsibility (CSR), Environmental, Social and Corporate Governance (ESG) a Climate, Social and Governance (CSG).

Can Tech Save the World?

Can Tech Save the World? To byla základní otázka a téma česko-švýcarského odborného fóra, na které přijal pozvání i světoznámý švýcarský lékař-psychiatr, vynálezce a vizionář Bertrand Piccard. Tato "solární superstar," jak je často označován, stojí za aktivitami Solar Impulse – globální platformou spojující vědu, výzkum i byznys, směřující ke klimaticky neutrální společnosti. Ostatně, Solar Impulse se jmenovalo první bezemisní letadlo s neomezeným doletem, které tento výjimečný Švýcar vynalezl a na cestě kolem světa sám pilotoval. INCIENT zastoupila Soňa Klepek Jonášová a odprezentovala jak činnosti INCIENT, tak klíčové oblasti a výzvy cirkularity, které nás jako celou společnost čekají.

Záznam z celé akce najdete na webu ČTK na odkazu <https://1url.cz/9r1RC>

Záleží na mně, jaká bude Země – to je motto nové výstavy, která vám prakticky ukáže, jak můžete sami přispět k ochraně životního prostředí. Představuje téma udržitelnosti prostřednictvím konkrétních příkladů z každodenního života a nabádá k zamyšlení se nad tím, co může jednotlivec sám udělat pro svět kolem sebe. Jedná se o první výstavu v Národním muzeu, která se zabývá pouze tématem udržitelnosti, šetrného přístupu k životnímu prostředí a snaží se toto téma pojmout komplexně. Z toho důvodu je expozice rozdělena na sedm tematických sekcí zaměřených zejména na spotřebu (móda, jídlo, voda), produkci (odpad) a vnímání prostředí kolem nás (krajina, biodiverzita). Sedmé téma s názvem upcycling je zaměřené na podporu kreativity. INCIEN spolupracoval na přípravě výstavy a to zejména sekcí spojených s cirkulární ekonomikou.

Výstavu v Národním muzeu můžete navštívit do konce roku 2022.

Více informací najdete na <https://www.nm.cz/program/pro-rodiny-s-detmi/zeme>

CircuS vyrazil do terénu

INCIEN & Earthnest na jaře letošního roku zahájili diskuzi o potřebě opakovat, recyklovat a v kontextu znova a znova vysvětlovat, jak vypadá cirkularita a udržitelnost v praxi. Ze dvou záměrů, kterými byla cirkulární a udržitelná roadshow, vznikla spojením slov circularity & sustainability zkratka CircuS, jejíž základní myšlenkou je debatovat a vzdělávat o cirkularitě a udržitelnosti s lehkostí. Povedlo se to na první akci v OC Westfield Chodov. Půjde dělat rychlá móda udržitelně? O tom si můžete přečíst v článku na [Zajímej.se](https://zajimej.se/circus-moda/): <https://zajimej.se/circus-moda/>. Projekt je stále otevřený pro nové partnery a účastníky. Aktuální informace najdete na webových stránkách www.circus.solutions.

INCIEN Akademie kromě ročních kurzů o cirkulární ekonomice, které zpravidla startují v podzimních měsících, opakuje v letošním roce i webináře související s tématem cirkularity zakotvené v Zelené dohodě pro Evropu. Rok 2022 přináší smršť novinek a tak se první vydání bude věnovat tématu výrobní politiky. Na jaké otázky budeme hledat odpovědi?

- Je nový balíček EU k cirkulární ekonomice příležitostí pro české firmy?
- Jak bude fungovat v praxi?
- Jak na cirkulární design už teď?

Lektory jsou členové týmu INCIEN a první webinář povede vedoucí sekce Think-tank Benjamin Hague.

Kompletní informace o semináři najdete v článku na [Zajímej.se](https://zajimej.se/seminar-vyrobkova-politika-eu/): <https://zajimej.se/seminar-vyrobkova-politika-eu/>

Kromě specializovaných webinářů na téma evropské legislativy, INCIEN Akademie stále nabízí přednášky pro soukromý a veřejný sektor, v rámci kterých nabízíme obecný přehled o cirkulární ekonomice a jejích business modelech i vhledy do specifických sektorů, jako je třeba ten textilní. Na léto máme ještě několik volných spotů pro realizaci přednášky nebo workshopu u vás. V případě Vašeho zájmu kontaktujte kolegu Stepana Vashkeviche, stepan@incien.org.

Konkrétní projekty a spolupráce, to jsou výstupy kurzu Cirkulární zadávání

O tom, že se v INCIEN věnujeme tématu cirkulárního zadávání, jistě víte. Dost možná ale netušíte na jakých projektech pracují účastníci, kteří jej absolvují. Ne vždy se totiž jedná o zakázky. Někdy jsou výstupem projektové fiše tedy rozpracované nápady jednotlivců nebo vizionářské projekty. Druhý ročník kurzu Cirkulární zadávání, který dlouhodobě podporuje i Nadace Jistota Komerční banky, přinesl svoje ovoce. Proto si dovoluujeme zmínit několik projektů, které účastníci během kurzu rozvíjeli. Za zmínku jednoznačně stojí Interaktivní aplikace URBIQ - Cirkulární prezentace strategických dokumentů od Kateřiny Kovaříkové. Jedná se o aplikaci vytvořenou ze strategického dokumentu Cirkulární Praha 2030. Tento nápad se zrodil díky zapojení se v INCIEN kurzu a Kateřina se s ním uchází o účast v akceleračním programu Social Impact Award. Hlavní myšlenkou projektu je zefektivnění tvorby a aktualizace strategických i koncepčních dokumentů prostřednictvím jejich digitalizace a následné transformace do interaktivní prezentace. Tento přístup by měl široké i odborné veřejnosti poskytnout atraktivnější formou důležité dokumenty a zvýšit tím jejich implementovatelnost.

Stejně tak musíme zmínit projekt EDEN Silesia, na kterém INCIEN spolupracoval v prvotních fázích konzultací záměru. Tento projekt přináší do České republiky zahraniční koncept udržitelných "rajských zahrad," které kloubí inovace s odkazem k udržitelnému zemědělství a nejmodernější technologie na opuštěná místa. Jedná se o obří komplex skleníků, který má u Karviné propojit vzdělávání, vědu, výzkum a turismus s cílem vytvořit vzdělávací vědecko-výzkumný park. Stojí za ním Slezská univerzita, která je i jedním ze zakládajících členů Českého cirkulárního hotspotu.

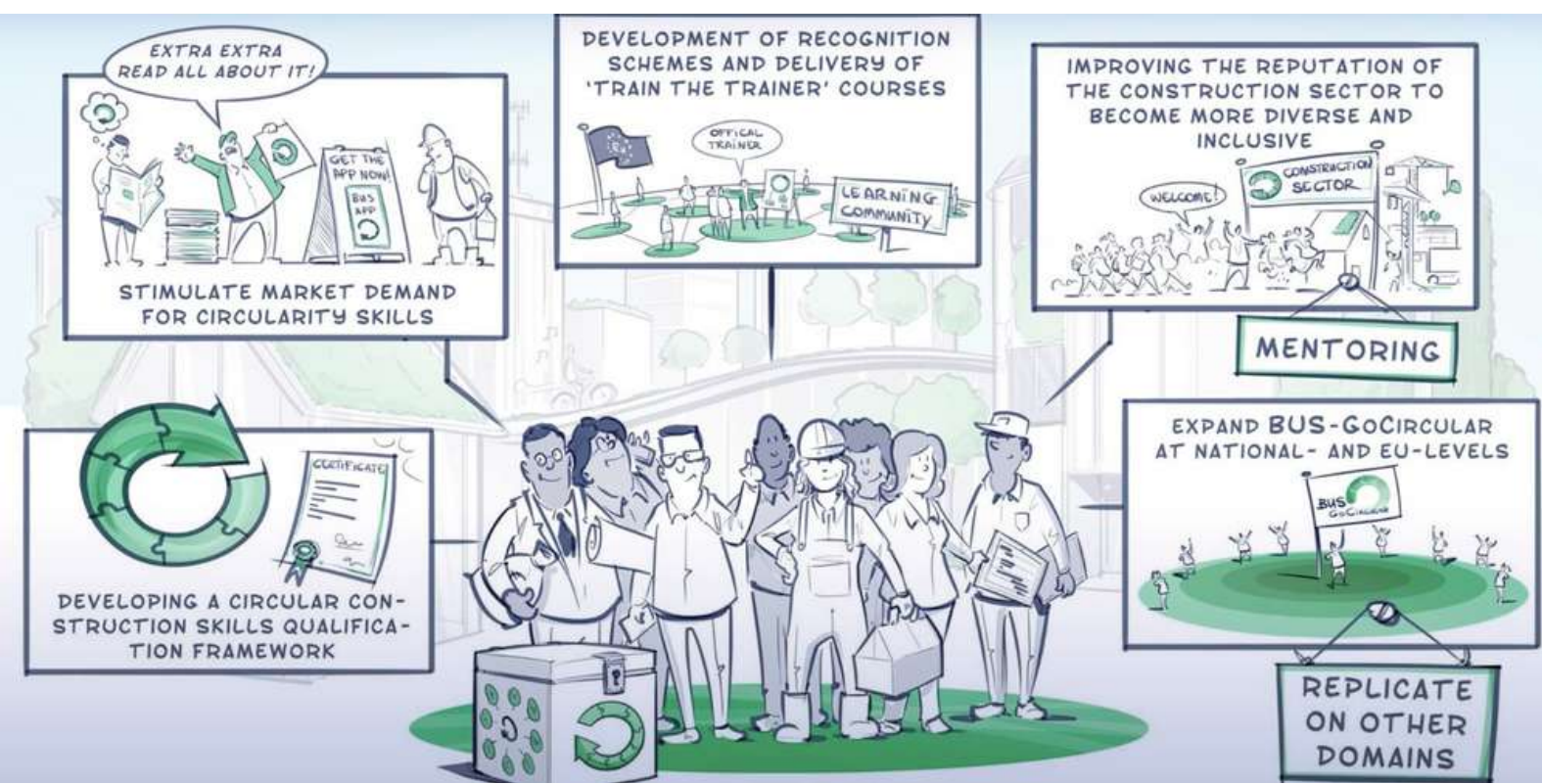

Upskilling stavařů v cirkularitě

INCIEN je součástí konsorcia, které je zapojeno v projektu BUS-GoCircular. Cílem tohoto projektu je stimulovat nabídku a poptávku po cirkulárních postupech ve stavebnictví. Projekt se zaměřuje na vzdělávací programy, které profesionály ze sektoru stavebnictví seznámí s cirkulárními postupy. Samotné vzdělávání začne v roce 2023, předchází mu však rozsáhlý průzkum současných cirkulárních postupů a dostupných vzdělávacích materiálů. V květnu jsme poprvé seznámili členy české Externí poradní rady projektu BUS-GoCircular s dosavadními výsledky a obsahem projektu a získali zpětnou vazbu na zacílení projektu i formát dalšího rozvoje.

Setkání se zúčastnili odborníci z řad architektů, projektantů, zastoupeny byly velké stavební a developerské firmy. Účastníci diskutovali o strategiích cirkulární ekonomiky ve stavebnictví ve třech skupinách. Dozvěděli jsme se, že využití stavebního odpadu, cirkulární zadávání, opravitelnost či modularita, jsou klíčové pojmy pro budoucnost cirkulární ekonomiky ve stavebnictví. K implementaci je nutná ekonomická motivace a legislativa, která nehází klacky pod nohy, všeobecné porozumění a přijetí strategií cirkulární ekonomiky odbornou veřejností a každým, kdo přichází do styku se zadáváním, stavbou, údržbou či demolicí budovy. Vzdělávání je v tomto procesu důležité, je třeba ukazovat příklady dobré praxe. Neméně podstatné je vzdělávat architekty a projektanty, investory a státní správu, která zakázky zadává.

Závěrečná zpráva INCIEN 2021

VÝBĚR PROJEKTŮ ROKU 2021

1

CIRKULÁRNÍ SKEN PRO SČK

Ve spolupráci se Středočeským inovačním centrem jsme pracovali na dalším cirkulárním skenu - tentokrát pro celý region

2

PROGRAM CIRKULÁRNÍ ZADÁVÁNÍ

Díky Nadaci Jistota KB jsme realizovali semináře, publikovali a vzdělávali o cirkulárním zadávání

3

DEKARBONIZACE ČESKÉHO PRŮMYSLU CIRKULARITOU

Ve spolupráci s European Climate Foundation jsme odstartovali studii, jejíž výsledky budeme publikovat v roce 2022

4

LIDL BEZ ODPADU

Pro společnost LIDL jsme zrealizovali analýzu odpadového hospodářství s cílem minimalizace skládkovaného odpadu

5

KURZY O CIRKULARITĚ

50 účastníků studovalo kurzy o cirkularitě v zadávání. INCIEN Akademie v součtu v roce 2021 proškolila více než 500 účastníků

6

CIRKULARITA VE STAVEBNICTVÍ

Zahájili jsme celoevropský projekt BUS-go-Circular zaměřený na vzdělávání ve stavebnictví, který se zaměřuje na zvyšování kompetencí

O mnohých dalších aktivitách se dočtete na našem portálu www.zajimej.se

Rok se s rokem sešel a tak je naší povinností pochlubit se s výsledky našeho úsilí a alespoň stručně shrnout, na čem jsme v roce 2021 pracovali. Tentokrát jsme se ale rozhodli pro netradiční formu a namísto dlouhých textů, jsme natočili rozhovory o klíčových projektech, milnících a tématech, kterým se v INCIEN věnujeme.

Videa, včetně nestárnoucího přání do celého (a každého dalšího roku), si můžete prohlédnout na profilu INCIEN na síti YouTube.

Rok 2021 byl pro nás rokem příprav na významnou transformaci fungování, v rámci které došlo k rozdělení našich aktivit do pěti základních pilířů. Připravili jsme upgrade INCIEN 2.0.

Velké díky patří jak všem partnerům, zákazníkům, dobrovolníkům, členům týmu i členům dozorčí a správní rady. Reakcí a zpětných vazeb si vážíme také od našich fanoušků na sociálních a jiných sítích a těšíme se z pevných základů, na kterých můžeme stavět v roce 2022.

<https://youtu.be/M29r2ja-msM?t=1>

Aktuální členové

Martin Šimáček

Rudolf Melezinek

Žaneta Stradiotová

PARTNEŘI: NL Netherlands

KAMPUS
HYBERNSKÁ

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI: cot

ODPADOVÉ
FÓRUM

Největší evropské digitální tržiště odpadu a zbytkových materiálů CYRKL pomohl v uplynulých dvanácti měsících více než třinácti tisícům firem ušetřit 1 578 768 tun CO₂ přeměnou odpadu na zdroje. Do více než deseti zemí bylo přímo společností CYRKL dodáno kolem 150 000 tun poprvé recyklovaného materiálu. V letošním roce též tým CYRKL rozjel i aukční systém, díky kterému můžete svoje vedlejší produkty a odpady obchodovat za aktuálně nejvýhodnější ceny. Systém dnes využívají firmy jako je SKANSKA nebo LIDL a šíří se dál. Nově pomáhá CYRKL také firmám s tzv. "green sourcingem," tedy zajišťováním surovin s co nejnižší stopou CO₂.

Základním kamenem Atelieru Paletky je upcyklage jednocestných palet. Jsou vyrobeny z nového místního řeziva dané lokality a absolvují pouze jednu cestu do ČR. Přiveze se na nich náklad a pak jejich cesta končí. Po tom, co palety doslouží původnímu účelu a za normálních okolností by často putovaly na skládky, v atelieru dostanou nový život. Vyrábí celé interiéry, kuchyně, dětské pokoje, obývací, kusový nábytek i doplňky. Atelier Paletky postupně přichází i s novými produkty a při startu Hotspotu představili designovou lžici na boty.

CYRKL ušetřil více než milion tun CO₂

Více informací o úsporách najdete na <https://zajimej.se/cyrkl-co2/>

Upcyklage pod taktovkou Atelieru Paletky

Více informací o úsporách najdete na <https://zajimej.se/atelier-paletky/>

Moravskoslezské inovační centrum finalizuje projekt CECI. Projektu Citizen Involvement in Circular Economy Implementation neboli Cirkulární ekonomika roste díky zapojení občanů. Jeho cílem je zvýšit povědomí o cirkulární ekonomice a zdůraznit důležitost zapojení občanů. Projekt inspiruje k přijmutí udržitelných spotřebních návyků a chování, a přispívá ke tím ke snižování produkce odpadu a úsporám energií. K energetickým úsporám pomůžou nové udržitelné služby např. sdílená ekonomika, prodlužování životního cyklu produktů skrze znovu využití, opravu, repasování a renovaci, ale i zaměření se na bioodpad a bezodpadový styl života. MSIC je součástí od roku 2019 spolu s dalšími sedmi evropskými partnery. Důležitou součástí projektu je sdílení dobré praxe díky online databázi, kde najdete i video o RE-USE centru v Ostravě: <https://youtu.be/1LleqF8iDrl>.

MSIC přináší příklady dobré praxe z EU

Příklady dobré praxe najdete zde:
<https://projects2014-2020.interregueurope.eu/ceci/>

MALFINI sbírá ocenění za odpovědnost

Článek s více detaily na [Zajímej.se](https://zajimej.se/malfini-csr/): <https://zajimej.se/malfini-csr/>

V nejbližších několika letech nás v souvislosti s Green Deal-em a ESG čekají zásadní legislativní změny a celková transformace ekonomik. Podnikatelé a management firem proto potřebují nástroj, který jim pomůže (znovu)postavit firemní strategie tak, aby tyto změny nejen ustáli, ale také je využily ve svůj prospěch. Poradenská společnost v oblasti cirkulární ekonomiky CIRA Advisory proto nyní upravuje svou vlajkovou službu – cirkulární Quick Check. Ten teď firmám nabízí ve třech variantách Basic scan firmy, Quick Check firmy a Hlubkový scan firmy. Co firmě přinese Quick Check? Ucelenou strategii v oblasti cirkulární ekonomiky, přehled příležitostí i rizik plynoucích z aktuální legislativy a konkrétní návrhy řešení, které lze promítnout do firemní praxe.

Ocenění a úžasné druhé místo v kategorii Byznys Národní ceny České republiky za společenskou odpovědnost 2021 převzal za firmu MALFINI z rukou zástupců Ministerstva průmyslu a obchodu a Rady kvality ČR v Praze její výkonný ředitel Jan Chovanec. „Díky patří celému kolektivu zaměstnanců, kteří vnímají společenskou odpovědnost jako DNA celé firmy,“ říká Jan Chovanec a jak dodává, je to pro MALFINI nejen významné ocenění, ale především obrovský závazek posunout se dál.

MALFINI je jednou z nejprogresivnějších firem v tématech udržitelnosti. Pyšnit se může například nejmodernějším hybridním fotovoltaickým systémem s akumulací do baterií v kombinaci s inteligentním řídicím systémem a predikcí výroby, bezodpadovou distribucí a digitalizovaným provozem pro distribuci.

CIRAA představuje cirkulární Quick Check

Představení služby Quick Check najdete na webu CIRA Advisory od poloviny června. <https://www.ciraa.eu/>

Tipy na poslech cirkulárních novinek

**Jak nám pomůže zelený plyn, pokud
Rusko vypne plynové kohouty?**

<https://1url.cz/5red5>

Seznam zajímavých videí
můžete najít i na našem
YouTube kanálu Institut
Cirkulární Ekonomiky. V
archivu najdete záznamy
seminářů, webinářů, ale i
krátkých příspěvků k
aktuálním tématům.

YOUTUBE.COM

PROSPERO #4 Stav životního prostředí – Soňa Jonášová

**PROSPERO #4 Stav životního prostředí –
Soňa Jonášová**

<https://youtu.be/IL6KXR3oijQ>

**Firmám chybí materiál, stále častěji proto
kupují odpad, a ušetří tak miliony, TV Seznam**

<https://1url.cz/rreG7>

**Trendy v udržitelnosti: Cirkulární ekonomika
(Cyril Klepek a Pavel Zedníček)**

<https://youtu.be/aw5fds1IPbM>

INCIEN

Děkujeme za Vaši
přízeň a přejeme krásné
léto! Tým INCIEN